

1. Name of the Teacher: AMIT DAS (Dept. of Economics).
2. Class: Generic Electives (GE).
3. Paper: GE2T: Introductory Macroeconomics.
4. Topic: Introduction to Macroeconomics and National Income Accounting

CLASS NOTES are as follows:

- (A) ପାରାମ୍ପରୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବହାର କେବେ?
- (B) ଆଯ୍ମ-ଖର୍ଚ୍ଚ- ଦୂର୍ଲଭ ବ୍ୟବହାର
- (C) ଆଯ୍ମର ଅଧିକ ଆଯ୍ମର ଅଧିକ ଆଯ୍ମର ଅଧିକ
- (D) ଦାର୍ଶନିକ ସଂଖ୍ୟା କେବେ?

④ (A) ମ୍ରାକ୍ଟିକ୍ସଟାତ - ଅର୍ଥବିଦ୍ୟା ମୂଳ ବିଷୟାବଳି କିମ୍ବା ?
Basic Issues Studied in macroeconomics ; &

- (a) ନିଧ୍ୟାତ୍ମକ ଓ କ୍ରମଶିଳନ (Employment and Unemployment).

(b) ଶୁଦ୍ଧାଅଣ୍ଡିଟି (Inflation).

(c) ସାମାଜିକ ଚକ୍ର (The Trade cycle).

(d) ଯନ୍ତ୍ରାବ୍ୟକ୍ଷ ଶୁଦ୍ଧାଅଣ୍ଡିଟି (stagflation).

(e) ଆରଥିକ ବିକଳ୍ପ (Economic Growth).

(f) ବୈଦ୍ୟାଳିକ ଶୁଦ୍ଧାର ଶିଖିମ୍ୟ ହାର ଓ ବୈନନ୍ଦନ ଶ୍ରେଣ୍ଡ (Exchange Rate and Balance of Payment).

କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ଧାଶେ ଉପରେରେ ଦେଖିଲା -

- (c) ବାନିଜ୍ୟକର୍ତ୍ତଙ୍କ: ଏହି ପଣ୍ଡିତ ମଧ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଶର ଲୋକଙ୍କର ଗ୍ରାମୀୟ-
ନିୟାମଗୁଡ଼ୁର ଯେତ୍ରମାତ୍ରାକୁ ଆଧୁନିକ ଅନ୍ତର୍ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିପରୀତିର
ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମରନ ପଢ଼ି ଏହି ଗାୟତ୍ରେ ବଳ୍ଲଭ ପାନୀଙ୍କ କଥା, ଅଭ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକ

କୌଣସିଲିଙ୍ଗର ମୂଳତ ଦେଖିବା କୁଟି ଶ୍ରେଣୀର (GDP), ଏନ୍ଡ, ନିର୍ମାଣ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧିକିକ ପ୍ରସ୍ତର, ବିନାନ୍ତର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କୌଣସିଲିଙ୍ଗର (Phase) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ - (i) ଦୁଃଖ (Depression), (ii) ପରିବହାତ (Recovery), (iii) ଅଭ୍ୟାସ (Bust), (iv) ଅବଶ୍ୟକ (Recession).

(d) ব্যক্তিগত মুদ্রামূলীকরণ: এই ক্ষেত্রে অব্যবস্থাপূর্বক কাউন্সিলিং ও রিপ্রেজেন্টেশন পদ্ধতি
আছে। এই পদ্ধতি আম প্রকাশক হিসেবে অনিষ্ট ব্যক্তিগত পরিস্থিতি সহ তথা
গৃহের বাল ব্যক্তিগত মুদ্রামূলীকরণ, এবং ব্যক্তিগত অব্যবস্থাপূর্বক পদ্ধতি
অন্তর্ভুক্ত নিয়ে আছে। ইন্দ্রিয় প্রক্রিয়াদর জন্য হচ্ছে এবং অন্যান্য প্রয়োজনীয়
ক্ষয়ের মুদ্রামূলীকরণ হওয়া কঢ়াত হচ্ছে, তাই এই প্রক্রিয়া ব্যক্তিগত
মুদ্রামূলীকরণ আর্থিক রেখায় অন্যত্ব,

(f) रेंटालिक शुद्धय विनियम इव ए लोनदेव ईत्तुः पूर्णीक विभिन्न देशों
मध्ये अनेक आणि कामिक रूपात वापरात असतात तर देशात शुद्धय वापर
देशात वापर इय वा, तर ; (c) देशात उत्तमाकाष्ठी विनियम इत्त, प्रथम
प्रथि देशात शुद्धय [प्रमाण डोका, अंडाक विभागी] देशात शुद्धय [प्रमाण
काळीप टोका] वापर इय, तर इय तर देशात शुद्धय वापर देशात
शुद्धय अनुन विनियम इय अनुक रेंटालिक शुद्धय विनियम इय गवल,
कालोदिक अनुजागिक

(6) ଯୋଧା-ଶ୍ରୀମଦ୍ଦ ବୁଦ୍ଧାର ଲେଖଣି (Circular Flow of Income-Expenditure) :

ଏକାଳ ଦେଉନ୍ତର ଅଧ୍ୟମେତିକ କାନ୍ତକର୍ମ ଏକାଡି

ହୁଏକାର ପ୍ରେସ୍ ଲାଈସ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଥାଏ, ଯେହି ହୁଏକାର ପ୍ରେସ୍ତକେ ଗୋ-ଗ୍ୟପେ ହୁଏକାର
ପ୍ରେସ୍ ରମ୍ଭ ହେବା ଏହି ବୀବନାଟିଥି ଗୋଲାଚମାର ମୁଦିର୍ବିର୍ବିଧ ଡନ୍ ଆମଦା କର୍ବେ-
କଟି ଅମୁମାନ, କୁଣ୍ଡ ମିଳି!

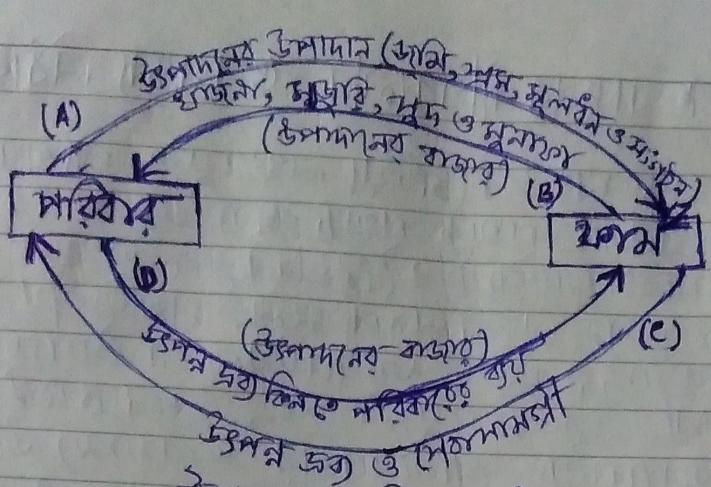
- (i) ମମାଜ୍ ଅର୍ଥନ୍ତିକ କ୍ଷତ୍ରକର୍ମ କୁଟୀ ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରେସ୍ : ପାରିଶ୍ରମ (Household) ଏବଂ ଉତ୍ସମାଦନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କୁ ଫର୍ମ୍ (Firms),
 - (ii) ଧର୍ମରେ କେବଳମାତ୍ର ଉତ୍ସମାଦନ କର୍ତ୍ତା କୁଟୀ ଏବଂ ଉତ୍ସମାଦନ କ୍ଷେତ୍ରମାତ୍ରୀ ପାରିଶ୍ରମରେ ମଦ୍ଦମ୍ଭଦେହ କାହେ ଲିଙ୍ଗ କୁଟୀ,
 - (iii) ପାରିଶ୍ରମ୍ୟର ମଦ୍ଦମ୍ଭର ଉତ୍ସମାଦନ କିଛିନ୍ତା ଉତ୍ସମାଦନ ମରବାରୁ ଥିଏ ଏହି; ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ସମାଦନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ୍ୟ କ୍ଷତ୍ର ଯେତେ ଅର୍ଥ ପାର୍ଯ୍ୟ, ଆଚାରୀ ପାରିଶ୍ରମରେ ମଦ୍ଦମ୍ଭେବେ କିମ୍ବା, ଉତ୍ସମାଦନ କ୍ଷେତ୍ରମାତ୍ରୀ କେବେବେ
 - (iv) ପାରିଶ୍ରମରେ ମଦ୍ଦମ୍ଭରୁ ଏହି ଅର୍ଥ ସାହାର୍ଦ୍ଦୀ ପାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସମାଦନ କ୍ଷେତ୍ରମାତ୍ରୀ କେବେବେ ଏମ୍ବୁ, ଉତ୍ସମାଦନ କିମ୍ବା କୁଟୀ ଦ୍ୱେରେ ଅର୍ଥ ପାର୍ଯ୍ୟ ଗର୍ବ ଅର୍ଥରେ ଅର୍ଥ ପାର୍ଯ୍ୟ, ଉତ୍ସମାଦନ କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ କିମ୍ବା ଦେଖିବାରେ ଏହି ଅର୍ଥ ପାର୍ଯ୍ୟ

ହତ୍ୟାଗଟି ଆମର କିମ୍ବା ଲିଖିତ ଜେବେ କୁଠ୍ୟର କହିବାକୁ ଉପରୀନ କବିତା
ରୂପରେ ଉପରୀନ ଦ୍ୱାରା: ଭାବି, ଅମ୍ବ, ମୁଲ୍ଲର୍ମ ଏବଂ ମାର୍ଗଚିନ୍, ଏହି ସମ୍ମାନ
ଉପରୀନ ଚର୍ଚାରେ ମାର୍ଗଚିନ୍ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଜେତୁ ଥେବେ, ଅର୍ଥାତ୍ କେତେ ଦ୍ୱାରା
ମାଲିକ, ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ଧୋଜାନ ଦିଯେ ଫଳମର୍ଯ୍ୟ କାହୁ ଥେବା ଆବଶ୍ୟକ ହିସ୍ପାର ହେଉଥାଏ
ପାଇଁ, କେତେ ଆନିକ, ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ନିରମାତ୍ର ଫଳମର୍ଯ୍ୟ କାହୁ ଥେବା ମହୁରୀ ପାଇଁ,
କେତେ ମୁଲ୍ଲର୍ମନ୍ତର ମାଲିକ, ଏବଂ କୁଲ୍ଲର୍ମନ୍ତର ନିରମାତ୍ର ଫଳମର୍ଯ୍ୟ କାହୁ ଥେବା
କାହାର କେତେ ମାର୍ଗଚିନ୍, ଏବଂ ମାର୍ଗଚିନ୍ ଏବଂ ଉପରୀନ ଏବଂ ମାନ୍ଦରାମରେ କେତେ ନିର୍ମାତ୍ର
କାହାର ଉପରେ ଫଳମର୍ଯ୍ୟ କାହୁ ଥେବା ହୁଏଥାଏ ପାଇଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ପାଦିଶ୍ୱର ଥେବେ
କାହାର ଉପରେ ଫଳମର୍ଯ୍ୟ କାହୁ ଥେବା ହୁଏଥାଏ ପାଇଁ, ଏବଂ ତେବେ ନିରମାତ୍ର ଫଳମର୍ଯ୍ୟ
ଦିକେ ଉପରୀନ କାହାର ପରାମର୍ଶ କିମ୍ବା ଏବଂ ତେବେ ନିରମାତ୍ର ଫଳମର୍ଯ୍ୟ
ଥେବେ ପାଦିଶ୍ୱର ଦିକେ ଅକାଚି ଅର୍ଥାତ୍ ପରାମର୍ଶ ହେବେ, ଏହି କେତେ ଫଳମର୍ଯ୍ୟ କାହୁ ହୁଏ
ଏବଂ ପାଦିଶ୍ୱର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ କାହୁ ଆହୁ ହିସ୍ପାର ହାନି,

ଆବାର ହାତରେ କ୍ରମାଗତୀ ଉପରୁନ କୁଣ୍ଡ
ଦେଉ କ୍ରମାଗତୀ ହାତ ବାଜାବ ବିଳି କୁଣ୍ଡ ଓ; ଲାଖିବୁର ମଦମାର୍ଗ ଦେଇ
ଶେଷନ କାହିଁ ଦେଉ ଲୋ କ୍ରମାଗତୀ କିନ୍ତୁ କୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡ, ଲାଖିବୁର ମଦମା-
ରାବ କୁଣ୍ଡ ହାତରେ, ଉପରୁନ କେନ୍ଦ୍ର ଏବୁ ଫାମର୍ଟ ଦେଇ
ଲୋ କୁଣ୍ଡ କ୍ରମାଗତୀ ବିଳି କ୍ରମାଗତୀ ବିଳି କୁଣ୍ଡ ହାତରେ ଲୋ ବିଳି
ଏବୁ କୁଣ୍ଡ କ୍ରମାଗତୀ କାହିଁ ଏକଟି କ୍ରମାଗତୀ ଦୂରୀତ ଶ୍ରଦ୍ଧା-
ଦେଇ, କ୍ରମାଗତୀ କାହିଁ ଥିଲେ ଲାଖିବୁର କାହିଁ ଏକଟି କ୍ରମାଗତୀ ଦୂରୀତ ଶ୍ରଦ୍ଧା-
ଦେଇ ଏବୁ କାହିଁ ବିଳିମାର୍ଗ ଲାଖିବୁର କାହିଁ ଏକଟି କ୍ରମାଗତୀ ଦୂରୀତ ଶ୍ରଦ୍ଧା-

ଜୀବନ ଚିତ୍ରର ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସଂପ୍ରାତା

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

উপরোক্ত চিহ্নে উপরোক্ত অংশ A ও B দ্বারা প্রবাহ (flow) দেখতে পাওয়া, এদের মধ্যে A প্রবাহটি পারিশোষণ ঘটনার ক্ষেত্রে প্রাপ্তক প্রবাহকে গিরিষ্ণ উপস্থিতি ঘটনার প্রজনন করে, তাঁর চিহ্নিতে পারিশোষণ ঘটনার অর্থ পাওয়ে B ও C অংশে প্রবাহ-মাধ্যমে প্রজনন করা হচ্ছে, এটি উপস্থিতিক উপরোক্ত প্রবাহের প্রজনন করে, প্রথমে উপস্থিতিক উপরোক্ত চিহ্নটি ঘটমত (ক্ষেত্র) হ্যে অর্থ কৃত হচ্ছে সবৰি অর্পণ পারিশোষণ (গিক্কো) হওয়া।

ଏହିଅବେ ଫଳମ୍ଭୟ କୋଡ଼ିଯୋକୁ କୁଳ ଥିଲୁ ସୁଅନ୍ତରୀ ପ୍ରାଣଶିତ୍ତ
ଥିଲେ କେବୁ ବେଳେ ଫଳମ୍ଭୟ କୋଡ଼ି ଡିପ୍ଲେକ୍ ଦ୍ୱୀପାଞ୍ଚକୁ, ପାଇନ ଥିଲେ କୋଡ଼ି
ରୋହି ମେଧାନେରି ଲେଖ ରୋହି ଯାଇ ଏକେ ବେଳେ ସୁଅନ୍ତରୀ ପ୍ରାଣର (Circular Flow)
ବ୍ୟାଳ ଅଭିହିତ ହୁଏଛି।

ପାରିଷଦୀତ ଫୁଟି କଥା ସଲା ଅଧେଶମ, ଅନ୍ୟତଃ, ଏହାନେ ପରି-
ଚାର ଓ ଚର୍ଚା ଫୁଟି ମିଛିକ କିମ୍ବା ନ୍ୟ, ପାରିଷଦୀତ ମନ୍ୟାଗୁଡ଼ି ଖାଲିର ଜାପିକ, କାହାରେ
ପାରିଷଦୀ ଓ ଚର୍ଚାରେ କାହିଁ ଏହି କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ମିଳାଇ
ଅରୁନକାରୀ ଇଉନିଟିଟେ ଦିକ୍ଷି ଯେତେ ପାରିଷଦୀ - ବନ କୁଳନ ବିଭାଗ ନ୍ୟ,
ଦ୍ୱିତୀୟ, ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ଲାଭିଲାଭ କଥା ଡାକ୍ତି ଅନ୍ୟକଳ କିମ୍ବା ଦୂରକାରୀ, କିମ୍ବା
ଏହି ଏହି ମନ୍ୟାଗୁଡ଼ିକେ ଆମରୀ ଅକବହୁ କିମ୍ବା, କିମ୍ବା ଏହି ପରିବାରରେ
ପାରିଷଦୀ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି
ଅନ୍ୟତଃ ଏହି - କୋମାନ୍ଦା ଏହି ବାବୁର ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି
ଏହି ପରିବାରର କଣାତତ ଏହାକୁ, ଆନ୍ୟଦିକେ ଉତ୍ସବାତିକ ଉତ୍ସବାତିକ
ଅନ୍ୟ ଏହି ପ୍ରକାରୀ ପାରିଷଦୀ କଣାତତ କମାତ ବ୍ୟକ୍ତି, କେହିଜୟାନେ ବ୍ୟକ୍ତି-ବ୍ୟକ୍ତି
ବ୍ୟକ୍ତି କି କି ବିଷୟେ କ୍ଷମା ନିର୍ଭୟେ କମା କମା କମା କମା କମା କମା

(c) ଆଧିକ ଜୀବିତ ଆୟ ଏବଂ ଅନୁତ ଜୀବିତ ଆୟର ଲାଗର୍ବିଂ ଆଧିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ (Real versus Nominal GNP) ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ (Money National Income or GNP) :

ଜେଣ ବହୁର ଚଳନ୍ତି ମୂଲ୍ୟଭାବର ଅଭିତ ପ୍ରକାଶିତ ହିମ୍ବାବେ କଥାର ହେଉ ଦ୍ୱୟ ଜେଣ ବହୁର ମୂଲ୍ୟଭାବକେ ଲିଖିତ ଛାଡ଼ି ରୂପ ରୂପ ହେବୁ ଦେଇ ମୂଲ୍ୟଭାବର ଅଭିତ ହେଲେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟନାରେ ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକାନ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଧିଷ୍ଟ ବନ୍ଦୀ ରୂପ ହେବୁ ପାଦ ଚଳନ୍ତି ମୂଲ୍ୟଭାବର ଅଭିତ ହେଲେ ଯହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକାନ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଧିଷ୍ଟ ବନ୍ଦୀ ରୂପ ହେବୁ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଚଳନ୍ତି ମୂଲ୍ୟଭାବର ଅଭିତ ହେଇ ରହୁଥିଲୁବୁ ଏବଂ ଆୟର ଦେଲେ ହିମ୍ବାବେ କଥା ରୂପ ଗେବୁ ଦେଇ ହିମ୍ବାବେ ହେଲେ ହେଲେ ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ (Money GNP),
ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟ (Real National Income or GNP) :

ଜେଣ ନିର୍ଧିଷ୍ଟ ବନ୍ଦୀ ମୂଲ୍ୟଭାବର ଅଭିତ ଦେଖି ମୁଣ୍ଡିଲୁବୁ ହିମ୍ବାବେ ଏବଂ ଆୟର ପାଦ ନାହିଁମେ କଥା ରୂପ ଗେବୁ ହେବୁ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡିଲୁବୁ ହିମ୍ବାବେ ଏବଂ ଆୟର ପାଦ ନାହିଁମେ ଏବଂ ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟ
(ଅନୁତ GNP)। 2000-2001 ମାଲ୍ଲର ମୂଲ୍ୟଭାବ ମୁଣ୍ଡିଲୁବୁ ନିର୍ଧିଷ୍ଟ ପାଦ ପାଦ
2020-2021 ମାଲ୍ଲର ଭୂତିପୁ ଭୟ ନାହିଁମେ କଥା ରୂପ ଗେବୁ ଏବଂ ଅନୁତ ଭୂତିପୁ
ଭୟ, ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟ କୁଣ୍ଠନ ବହୁର ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟର କଥା
କ୍ଷମତା (Purchasing Power) ଯୁଦ୍ଧିତ କୁଣ୍ଠନ ବହୁର ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ
ପାଦ କୁଣ୍ଠନ ବହୁର ତାପ ମୂଲ୍ୟଭାବର ନିର୍ଧିଷ୍ଟ କଥା ରୂପ ଏବଂ ୨୦୦ ଦିନର
ଅନୁତ ଭୟ, ଏବଂ ଦେଇ ବନ୍ଦୀ ଏବଂ ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟ ହିମ୍ବାବେ କଥା ୨୦୦, କ୍ଷମତା
କ୍ଷମତା, ୨୦୨୦-୨୦୧ ମାଲ୍ଲର କ୍ଷମତା ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ ୧,୫୮,୦୦୦ କୁଣ୍ଠନ ଦିନର
ଏବଂ ଦେଇ ବହୁର ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ (2000-2001 ମାଲ୍ଲର ମୂଲ୍ୟଭାବର ଏବଂ ୨୦୨୦-୨୦୧ ମାଲ୍ଲର
୨୦୦ ଦିନର କ୍ଷମତା, ୨୦୨୦-୨୦୧ ମାଲ୍ଲର ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟ) = $\frac{1,58,000}{200} \times 200$

- ଭୋଗିକ ଲାଗର୍ବିଂ :** ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ ଓ ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟର ଲାଗର୍ବିଂ ବିମ୍ବାପ —
- ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ ନିର୍ଧିଷ୍ଟ ରୂପ ଚଳନ୍ତି ବହୁର ମୂଲ୍ୟଭାବର ଅଭିତ, କିନ୍ତୁ
ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟ ନିର୍ଧିଷ୍ଟ ରୂପ ନିର୍ଧିଷ୍ଟ ରୂପ ଏବଂ ଅଭିତ ବହୁର ମୂଲ୍ୟଭାବର
ଅଭିତ,
 - ଅଭିତ ଭୂତିପୁ ଭୟ ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ (measuring rod of money) ନାହିଁମେ
ଏବଂ ରୂପ, ମୂଲ୍ୟ ପାରିବାର ଶ୍ରୀ କାମାଳାର୍ଥିର ନାମରେ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟ
ଦେଇ ମୁଣ୍ଡିଲୁବୁ ଅଭିତ ପାରିବାର ଏବଂ ରୂପ (ଅଭିତ ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ) ଏବଂ
ଏବଂ ଦେଇ ରୂପର ରୂପ ଏବଂ
 - ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ କାଲେ କିନ୍ତୁ ଏବଂ ଭୂତିପୁ ଭୟ କାଲେ ଏବଂ କିନ୍ତୁ କାଲେ
ଦେଇ ଭୋଗିକ ଭୂତିପୁ ଭୟ କାଲେ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ମୁଣ୍ଡିଲୁବୁ ଅଭିତ
ଏବଂ ଭୂତିପୁ ଭୟ କାଲେ, ଏବଂ ଅନୁତ ଭୂତିପୁ ଭୟ କାଲେ ୧୨୭ ଏବଂ ଏବଂ

- ④ ଅର୍ଥାତି କେବଳି ଯାଏ, ରହିଥାଏ କେବଳି ଯାଏ,
ପ୍ରକୃତ ଜୀବିତ ହେଉଥାଏ ଆବଶ୍ୟକ ଦେଖିବା ଉଚିତବୀଦ୍ୱାରା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ପାଇଁ ରୋଗ ହୁଏ, ପେଶାଦିରେ ବୋଲିକ ଜୀବିତ ହେଉଥାଏ ଆବଶ୍ୟକ
ହୁଏ ଉଚିତବୀଦ୍ୱାରା କାହିଁ କୋଣାରେ କାହିଁ
⑤ ବୋଲିକ ଜୀବିତ ହେଉ ରହି ଥାଏ, ତାରେ ମନୁଷ୍ୟର ଉତ୍ସବରେ ବୁଝିବା ଅବ୍ୟାପ
ଅବ୍ୟାପ ମୂଳ୍ୟ ବୁଝିବା ଏବଂ - କିମ୍ବା କାହିଁ ରହି ଥାଏ, ତାହାର ବୁଝିବା
ବେଳାଦୂନ ବୁଝିବା ହେଲା, ମୌଖିକ ମୂଳ୍ୟରେ କିମ୍ବା କାହିଁ
⑥ କିମ୍ବା ରହିଥାଏ ମୂଳ୍ୟ (ମୂଳକାଳ) କୁଳାଧ୍ୟ କଲାତି ରହିଥାଏ ମୂଳ୍ୟରେ କିମ୍ବା
ହେଲା ବୋଲିକ ଜୀବିତ ହେଉଥାଏ ବୁଝିବା ଏବଂ କିମ୍ବା ମୂଳ୍ୟରେ ହେଲା ବୋଲିକ
ମୂଳ୍ୟ (value of money) କାହା ହୁଏ, ତାରେ କାହିଁ ଜୀବିତ ହେଉଥାଏ କିମ୍ବା
କାହା ହୁଏ, ପେଶାଦିରେ କଲାତି ମୂଳ୍ୟରେ କାହା ହେଲା ବୋଲିକ ଜୀବିତ ହେଲା
କାହା ହୁଏ ଏବଂ, କିମ୍ବା କାହିଁ ଜୀବିତ ହେଲା ବୁଝିବା

(D) दाम सूचक (Price Indices) एवं ते कि त्रिकाया?

ଆର୍ଥିକ ଜୀବିପ ଲେଖାର ଆଣ୍ଟ ଅର୍ଥତ ଜୀବିପ ଲେଖାର
ମାର୍କ୍ସିକ ଫୋର୍ମାଟ କିମ୍ବା ଦ୍ଵାରା ମୂଳ୍ୟକ (Price Indices) ବ୍ୟବସ୍ଥାର କବା ହୁଏଥାଏ
ଏହି ମୂଳ୍ୟକ ହିନ୍ତା ବିଶ୍ଵ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀମାନ୍ଦ୍ୟ ମୂଳ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅର୍ଥତେ
କାହିଁ (the overall level of Prices in the economy), ଯାଦି ବହୁରେ ମାତ୍ର
କ୍ଷେତ୍ର ମୂଳ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାର କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ଜୀବିପ ଲେଖାର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅର୍ଥତେ
ଉପରାନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହିନ୍ତାରେ ଦେଖେ, କିମ୍ବା ମାର୍କ୍ୟରିଯଳତ କାମାନ୍ତିରେ ଘଟି ଏ,
କୌଣ ମୂଳ୍ୟକାରୀତିର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶମ୍ଭୟୀଯ ମୂଳ୍ୟ ଉତ୍ସମ୍ଭାବୀ ପ୍ରକାଳି (ଦେଖ
ଦେଖ କେବଳ ଉପରାନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏ ପ୍ରତିକାରି ଆବଶ୍ୟକ ଆବଶ୍ୟକ ଆବଶ୍ୟକ, ଏହି
କାହିଁ କ୍ଷେତ୍ର କବାର କୁଣ୍ଡ ମୂଳ୍ୟକ ଆବଶ୍ୟକ ଆବଶ୍ୟକ ଆବଶ୍ୟକ, ଏହି ମୂଳ୍ୟକର
ମୂଳ୍ୟକ ମାତ୍ରାରେ (ମୁଣ୍ଡ ମାତ୍ର) ଅର୍ଥତେ ଜୀବିପ ଲେଖାର କାରିମାନ
କବା ହୁଏ, କାହାତି ବହୁରେ ମୂଳ୍ୟ ଜୀବିପ ଲେଖାର କାହାତି ବହୁରେ
ମୂଳ୍ୟକରେ ମୂଳ୍ୟକମାନ୍ଦ୍ୟ ଦିଲ୍ଲୀ କାହାତ କାହାତ ଜୀବିପ ଲେଖାର କାହାତିର
ଲେଖାର କାହାତ ହୁଏ